

Abstrakt

Péče o seniory je v dnešní době převážně péčí rodinnou. Tato rigorózní práce se zaměřuje na zdroje podpory neformálních pečujících o nesoběstačného seniora. Abychom mohli hodnotit možnosti podpory rodinných pečujících, potřebujeme poznat, jak nahlíží na svou situaci péče. Práce proto vychází ze zkoumání zkušeností neformálních pečujících s péčí a z poznání jejich potřeb. Pro vhodné nastavení intervenčních strategií je nutné naslouchat těm, na kterých leží převážná část zodpovědnosti za opečovávané.

První část práce je tvořena teoretickým zakotvením problematiky rodinné péče a podpory, která je pečujícím poskytována. Pokrývá rovněž témata související se změnou životní rolí pečující osoby (např. motivace pro péči, potřeby a těžkosti pečujících). Teoretickou část rigorózní práce doplňuje kapitola pojednávající o genderové problematice pečujících osob a celou část uzavírá přehled možných zdrojů podpory pečujících se zaměřením na svépomocné skupiny. Pro výzkum byla zvolena kvalitativní výzkumná strategie a sběr dat byl prováděn prostřednictvím polostrukturovaných rozhovorů a metodou focus group ve dvou navazujících studiích. Nejprve bylo realizováno 20 polostrukturovaných rozhovorů s pečujícími – 10 mužů a 10 žen. Ve speciální části bylo zkoumáno využívání svépomocných skupin jakožto zdroj podpory rodinných pečujících. V rámci širšího projektu GAČR s názvem Hodnocení potřeb rodinných příslušníků pečujících o seniory bylo realizováno dalších 34 polostrukturovaných rozhovorů a 1 focus group.

Empirická část mapuje zkušenost neformálních pečujících s péčí o nesoběstačného seniora, a to z pohledu žen a mužů. Popisuje okolnosti, za kterých se osoba stává rodinným pečujícím, podobu péče, těžkosti a potřeby, které pečující při péči má, se zřetelem na genderové aspekty rodinné péče. Navazující část výzkumu přináší poznatky o tom, jak pečující nahlíží na svépomocné skupiny jakožto možný zdroj jejich podpory při péči o nesoběstačného seniora.

Klíčová slova

Rodinná péče, senior, pečující, motivace, potřeby, kritické momenty péče, gender, podpora pečujících, svépomocné skupiny